

Aalborg Idrætsarkivs *Sifa* beretning 2010

Af Lise Pedersen

For ottende gang udsender idrætsarkivet det årlige nummer af bladet »Veteranen«, som arkivets medarbejdere og styrelse håber, I vil glæde jer over at læse.

Som sædvanlig har det været et godt og travlt år på idrætsarkivet. Heldigvis er der stadig mange klubber og enkeltpersoner, der overlader såvel samlinger som personlige effekter til arkivet, så tingene kan blive registreret og bevaret for fremtiden. Der er også stadig en del, der besøger arkivet eller henvender sig på anden vis, når de har brug for at vide noget om idrætten i tidligere tider, f.eks. når en jubilæums-historie skal skrives. I det forløbne år har AaB, der i maj måned fejrede 125 års jubilæum, »gravet i fortiden« i forbindelse med udarbejdelse af sit jubilæumsskrift – og også SIFA selv er lige nu i gang med at finde stof til beretningen om sine første 100 år.

I det forløbne år har arkivet haft den glæde at modtage flere fine donationer,

bl.a. fra familie til bokseren Helmuth Larsen, der døde i 1981, fra den hæderkronede Nørresundby Tennisklub, hvis historie går helt tilbage til 1922 – samt fra Lindholm Bokseklub.

Idrætsarkivet har p.t. ni fast tilknyttede, frivillige medarbejdere, som udfører et fint og stort arbejde med at gennemgå, registrere og arkivere det indkomende materiale. Medarbejderne har ønsket at fortsætte med at arbejde kollektivt og i et tættere samarbejde med SIFA's to repræsentanter i arkivets styrelse, som hermed deltager lidt mere aktivt i arbejdet, blandt andet gennem jævnlige »medarbejdermøder«. I årets løb har styrelse og medarbejdere aflagt et givende og inspirerende besøg hos den lokalhistoriske samling i Sulsted-Ajstrup.

Arkivets styrelse mistede i marts måned sit ene medlem, Leo Møller, som i sin tid var initiativtager til idrætsarkivet

Aalborg Idrætsarkiv

Skydebanevej 1 / Vestre Fjordvej 23 . 9000 Aalborg

Tlf. 98 16 64 99 . www.idraetsarkiv.dk . aalborg@idraetsarkiv.dk

Styrelse

Inga Højmark,
mangeårig kasserer og æresmedlem i SIFA

Lise Pedersen,
kasserer i SIFA

Medarbejdere

Leo Krogh Hansen
Birthe Wendt Jensen
John Qvist
Eigil Christensen
Leif Bruno Sørensen
John Sørensen
Jahn Poulsen
Peer Steen Hansen
John Laden Jensen

Danmarks stærkeste klubhold?

Det store samtaleemne i 1944 blandt adskillige boksersagkyndige var Lindholm Bokseklubs hold, der var blandt Danmarks stærkeste klubhold – måske det stærkeste.

Idrætsarkivet har i år modtaget nogle flotte fotos med boksere fra Lindholm Bokseklub. Blandt disse er dette fra 1944. Fra venstre ses Carl Lorentzen (formand), Ove Pedersen, Elver Kvist, Oluf Eriksen, Knud Carlsen, Ejgild Mortensen, Oluf Nielsen, Henning Olsen og Carl Nielsen. Foto: B2060, Aalborg Idrætsarkiv

og til sin død dets protektor. Læs om Leo Møller på siderne 16 og 17.

Det er nu afklaret, at idrætsarkivet igen skal flytte! I forbindelse med projekt Nordkraft's færdiggørelse flytter SIFA hertil, og meningen er så, at så snart SIFA flytter ud af Harald Jensens Vej nr. 3-5 – ja, så flytter idrætsarkivet ind, og vores nuværende lokaliteter overtages af vores nabo, Aalborg Selvforsvars- og Ju-jitsu Klub, der har fået vokseværk og har behov for mere plads.

Vi forventer os rigtig meget af de muligheder, vi hermed får, bl.a. for at etablere skiftende udstillinger, og vi vil glæde os til at vise lokalerne frem, når vi

engang i løbet af foråret er kommet godt på plads!

Til slut skal lyde en stor og varm tak til arkivets medarbejdere for deres store frivillige indsats for bevarelse af Aalborgs idræthistorie, til de forfattere, også uden for medarbejder-kredsen, som har bidraget med artikler til dette blad, samt til Aalborg Stadsarkiv for et rigtig godt samarbejde, der løbende styrkes, idet det er Flemming Nielsen fra Aalborg Stadsarkiv, der står som forfatter af SIFAs 100 års jubilæumsbog.

Aalborg Idrætsarkiv kan besøges på:
www.idraetsarkiv.dk

Der var i sjælden grad sandhed i det gamle ord, den enes død, den andens brød, da den engelske innerwing William Graham Lockey debuterede for AaB. Få dage forinden havde AaB nemlig oplevet en af de sorteste dage i klubbens brogede historie, da den 43-årige bogtrykker Oskar Jørgensen pludselig var død af et hjertetilfælde. Oskar Jørgensen var, trods alderen, landets bedste cricketspiller og tidligere førsteholdsspiller i fodbold. Samtidig havde han været en del af AaB, siden han som 12-årig havde fået specielt cricketafdelingens medlemmer til at spærre øjnene op over

William Graham

sportsmand og forretningsmand

det åbenlyse talent, den lille knægt besad. Oskar Jørgensens død var et stort tab for klubben i særdeleshed, og sporten i Danmark i almindelighed. Oskar Jørgensen blev begravet den 24. august 1934 klokken 14, og en time senere løb AaB's udvalgte 11 fodboldspillere på banen til sæsonpremieren i den jyske mesterrække med Lockey som debutant.

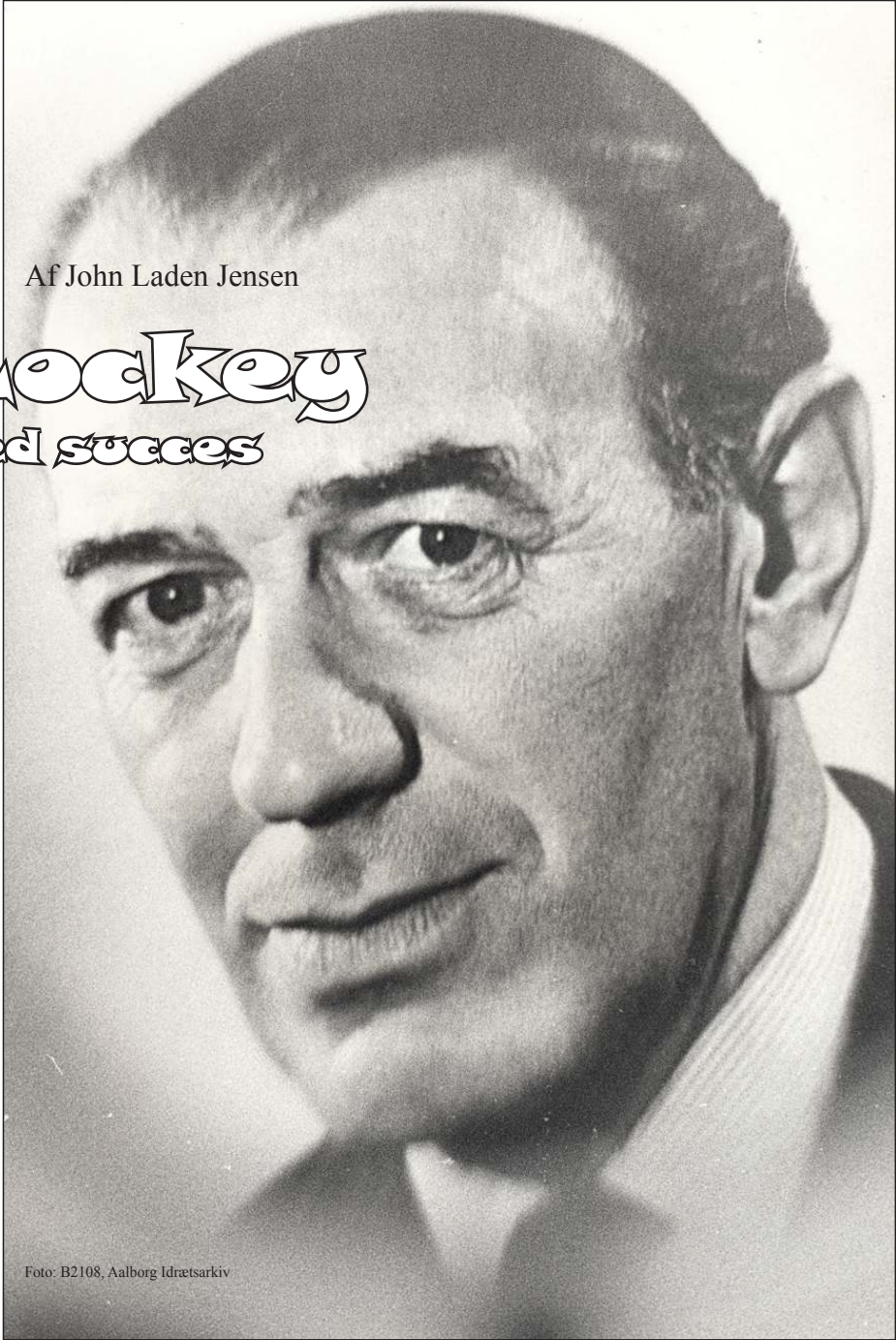
Den sensommerdag blev AaB vendt på hovedet, da den statelige, lidt arrogante, 25 år gamle englænder trådte ind på scenen. Han løftede arven efter Oskar Jørgensen og blev et nyt samlingspunkt. Han var en fremragende cricketspiller, men modsat Oskar Jørgensen var han først og fremmest fodboldspiller. På fodboldholdet blev han nærmest the missing link. Han kom til at spille venstre innerwing, hvilket vil sige en ren 10'er, og hans ankomst gav nyt liv til de efterhånden veltjente veteraner, Søren Andersen, Axel Villadsen og Verner Hedegaard, der ellers huserede i det 5-mandsangreb, der karakteriserede de danske fodboldklubber i 30'erne.

Lockey var ren amatør, og det var lidt af en tilfældighed, at han endte i Aalborg. Grunden var naturligvis en ung

dame, Esther Wagner, der havde fordrejet hovedet på reklamemanden. De havde mødt hinanden, da Lockey havde været med sin klub Fulham i Danmark i 1933.

Graham Lockey var efter endt højskoleophold blevet ansat hos den engelske bilgigant, Daimler, i reklameafdelingen, og her tog han de første skridt i en verden, der skulle udvikle sig eksplosivt i tiden fremover. Det kunne Lockey umuligt vide, men hans fascination af branchen, drev ham til at starte en reklamevirksomhed, og det blev i Aalborg sammen med Århuspigen, Esther.

Sammen med fem medarbejdere gik de i gang og efter en lang række slidsomme år, fik de udviklet virksomheden, således at den ved Lockeyes 60 års fødselsdag i 1969 bestod af seks afdelinger.

A black and white portrait of a man, John Laden Jensen, looking slightly to the left. He has short, dark hair and is wearing a dark suit jacket over a light-colored collared shirt. The background is a plain, light color.

Af John Laden Jensen

Lockey

med succes

Foto: B2108, Aalborg Idrætsarkiv

Foruden Aalborg havde Lockey filialer i Odense, København, Stockholm, Malmø og Odense, ikke mindre end 225 ansatte, samt en omsætning på 85 mio. I dagens kroner kan det oversættes til ca. en milliard.

Uddannelse i England.

Før det kom så langt måtte Lockey rejse hjem til England for at lade sig uddanne yderligere. Det skete kort efter etableringen i Aalborg i foråret og sommeren 1935. Han forlod Aalborg i starten af april, og var stærkt savnet på fodboldholdet. Han var først tilbage på AaB's hold i starten af september 1935, og var nu parat til at videreudvikle sig som selvstændig i Aalborg. Som et kuriosum kan nævnes, at manden, der overtog 10'eren på AaB's bedste hold, var den unge journalistelev på Aalborg Amtstidende, Carl Ettrup. Ettrup blev senere chef for Radioavisens sportsnyheder, og på mange måder en fornyer af sports-

reportagen. Ettrup fik dog elendig kritik af sine sportsjournalistkolleger for sit fodboldspil, og på trods af, at resultaterne ikke bar synderligt præg af, at det unge talent afløste den rutinerede stjerne, tog Ettrup konsekvensen, og meldte sig under fanerne i Chang i stedet for AaB, hvilket blev en fremragende gevinst for de sortstribede.

Lockeys reklamebureau var lige, hvad det aalborgensiske erhvervsliv tørstede efter. Alle, der var noget, brugte det meget anerkendte bureau. Man ville gerne samarbejde med den Danmarksberømte fodboldspiller, og i årene fremover kunne man desuden købe sine egne

Kendte AaB'ere.

Fra venstre ses: William Graham Lockey, Orla Brixler (Poulsen) og Verner Hedegaard på AaB's anlæg ved Ny Kærvej.

Foto: A223, 84/2010, Aalborg Idrætsarkiv

Lockeyfodboldstøvler. Utroligt nok slap Lockey helskindet gennem de mange transaktioner, der ganske tydeligt havde rod i hans popularitet i fodboldsporten, men amatørbegreberne blev ikke krænket, hvilket sagtens kunne tænkes. Reglerne for sammenblanding af penge og sport var meget restriktive i datidens Danmark.

Op gennem årene udviklede reklamebureauet sig, og det betød, at Lockey indledte samarbejde med brødrene Hans og Svend Mejlhede, fremragende AaB-navne, der huserede i krigens tid og frem til starten af 50'erne, og en tid var Hans Mejlhede chef i en afdeling i Randers.

Tredjeplads i 1. division.

Den sportslige kulmination, når man taler fodbold, kom for William Graham Lockey i 1936, hvor AaB vandt bronze i landsturneringen, der bestod af 10 hold, der mødte hinanden en gang om året. Der

var yderligere markant tilgang til AaB-truppen, idet holdet modtog indmeldelse fra den nyuddannede advokat med rod i Brønderslev, Svend Sanvig, som centerhalf. Sanvig havde spillet for AB under sin uddannelse i København og havde spillet en enkelt landskamp, endda som anfører, og de to markante tilgange, Lockey og Sanvig, bragte en tredjeplads til AaB i 1936, hvilket var en tangering af det bedste jyske resultat nogensinde. Resultatet kom hjem efter et fremragende forår med tre sejre og en uafgjort. Tredjepladsen skulle først blive overgået i 1995, da AaB blev dansk mester, men blev tangeret i 1969.

3-dages golfstævne i Aalborg 1941.

Fra venstre ses: Caddy, Peter Frigast, Palle Palsby, Graham Lockey, O. E. Jensen, Damgaard fra Odense og Jørgen Schnack.

Foto: Bog, Aalborg Golf Klub 1908-1968

William Graham Lockey fortsatte som aktiv fodboldspiller til juni 1941, hvor han spillede sin sidste kamp for AaB. Det blev til en sejr over Randers Freja på 1-0 i krigsturneringen. Lockey skabte, uden at vide det, et større problem for den senere AaB-formand Andreas Dahl Engelbrechtsen. Det skyldtes, at AaB ikke førte kampstatistik i den tidlige periode. Derfor endte William Graham Lockey på 98 kampe for AaB.

Unøjagtigt kamptal.

Da AaB flere år senere, ved 75 års jubilæet i 1960, gik tilbage i annalerne og konstruerede kamptallene, der ikke var statistikført på spilletidspunktet, gik det op for ledelsen, at klubbens største navn og mest profilerede person gennem de første 75 år, ikke var på listen over de spillere, der kunne modtage 100-kampsnålen, der blev indstiftet i forbindelse med jubilæet. I 1960 var det komplet umuligt, at Lockey ikke skulle have hæderen sammen med de andre koryfæer, så Dahl Engelbrechtsen fraveg alle principper, og accepterede, at Lockeyes kamptal uretmæssigt blev opjusteret. Den »forbrydelse« har ganske givet ikke passet den estimerede leder, og den retfærdiggøres kun i nogen grad af, at den blev begået uden egen vinding. At det ikke har været en let beslutning for AaB's ledelse kan tydeligt ses af, at da Heini Hald, landsholdsspiller og altid AaB'er, nogle få år senere bebudede et klubskifte til Randers Freja med 199 kampe på cv'et, blev han omgående sat af holdet. Dahl Engelbrechtsen ønskede ikke, at den på alle måder kvalificerede Heini Hald skulle have sin kamp nr. 200 for AaB. Et andet koryfæ, Ole Søndergaard endte også på 199 kampe, på grund af en intern karantæne, men heller ikke her blev der fiflet med tallene. I dag er Lockeyes kamptal i AaB ført tilbage til 98.

Populær golfspiller.

Karikaturtegningen af William Graham Lockey er udført af den kendte pen HENRY.

Tegning: T45, Aalborg Idrætsarkiv

Antallet er tydeligt markeret i rapporten fra 1960, der findes på idrætsarkivet, og der er foretaget fintælling, der bekræfter tallet 98.

William Graham Lockey var desuden et skattet medlem af Aalborg Golf Klub, og han fik et dansk mesterskab i hulspil samt masser af andre fremragende resultater, og han var i en periode britisk konsul i Danmark.

Reklamebureauet indgik i en større fusion i 1973, mens oliekrisen rasede i Danmark. Lockey forlod Aalborg og flyttede til København.

Brugt * Savnet * Forsvundet Fundet

Atletklubben »Jyden«s medlemsblad i 1940

En flov Historie.

Tirsdag, den 21. Januar blev vort Æresmedlem Chr. Jensen bisat, og det blev en Begravelse med meget stor Deltagelse; de fleste af »Jyden«s Æresmedlemmer var mødt sammen med et stort Antal Vægtløftere. Syv af vore største Vægtløftere stod Æresvagt.

Kapellet var fyldt til sidste Plads, og der var mange Kranse, bl.a. fra Dansk Atlet-Union, under hvilket Chr. Jensen har ydet sine mange store Bedrifter.

Men en meget kedelig Ting var det, at »Jyden«s Fane manglede; lad os straks slaa fast, at »Jyden«s Ledelse ikke var Skyld i det skete, den Bokser, hos hvem Fanen opbevaredes, havde faaet tydelig Besked paa at møde og havde ogsaa bestemt givet sit Tilsagn, men han blev borte.

»Jyden«s Ledelse beklager meget det skete og er meget ked af, at »Jyden«s Fane ikke var med til at vise Chr. Jensen den sidste Ære.

»Jyden«s fane.

Tømrer Finn Sørensen – tidligere bokser og træner – fandt under renoveringen af nogle loftsrum på Vesterbro et hylster med en fane i. Børge Madsen (æresmedlem) boede i denne ejendom ved sin død i 1980-erne og ingen vidste, at »Jyden«s gamle fane på det tidspunkt var i hans varetægt. Fanen – Erik Jørgensen og Tom Kristensens her lader sig fotografere med – er nu overdraget til Aalborg Idrætsarkiv, der midlertidig har afleveret den til Aalborg Historiske Museum, hvor betingelserne for en kærlig pleje er optimale.

Foto: B2053, Aalborg Idrætsarkiv

»VII De ha' succes:

Nørresundby Boldklub 1953.

Jyllandsserieholdet er fra venstre, bageste række: Ejnar Jensen, Børge Christiansen, Ernst Hansen, Lubbert Nielsen og Kaj E. Jacobsen. I midten: Erik Thomsen, Verner Nielsen (spillede senere 26 A-landskampe for Akademisk Boldklub i København) og Oluf Petersen. Foran: Børge Jacobsen, Leif Petersen og Flemming Larsen.

Holdet fik 9 points i foråret og i efteråret 1953 opnåede holdet 8 points ved at sejre i fire kampe.

Foto: Jydsk Sport, julen 1953

Jydsk Sport 1953

Der er ikke sket store ændringer i holdets sammensætning. All round spilleren Verner Nielsen er den, der betyder mest for holdet. Hvad enten han spiller centerforward, innerwing, fløjhalf eller centrehalf, gør han fortrinlig nytte. I kampen mod Borup blev han direkte matchvinder ved skiftevis at spille i forsvar og angreb. Ernst Hansen har også hørt til de bedste på holdet, og i forsvaret har venstre back Børge Jacobsen været konstant god. – Kaj Jacobsen er vendt tilbage og har været med i nogle kampe, men bortsat fra målmanden Leif Petersen og højre back Flemming Larsen er det ellers spillerne fra sidste turnering, der går igen på holdet og som gennemgående kan være tilfreds med deres indsats.

Nørresundby Boldklub vil antagelig kunne opnå en pæn placering i foråret.

Brug bryllørene!

” Ingen tvivl om, at Verner Nielsen var en fodboldspiller, der blev lagt mærke til i 1953 (se de rosende ord side 10). Ved en lille rundspørge i idrætsarkivet bekræfter John Qvist og Poul »Orm« Christensen samstemmende, at Verner var en fremragende fodboldspiller, der blev lagt mærke til. Stærk i hovedstødsdueller, kontant og yderst fair i sit spil var de ord, de kunne hæfte på Verner.

I en sommerkamp i 1953 forstærkede Verner Aalborg Freja imod et udvalgt hold fra AIA, Aarhus. AIA var også forstærket bl.a. med Knud Lundberg og Flemming Nielsen fra Akademisk Boldklub i København.

Verners store fodboldtalent var så åbenlyst, at de to AB-spillere Knud Lundberg og Flemming Nielsen foreslog ham at flytte til København. Verner havde selv tænkt på at prøve lykken i arbejderklubben »Frem«. For at blive medlem i AB krævede det i 1953, at man var akademiker og med autoelektrikeruddannelsen var gode råd dyre. Verner blev pro forma tilmeldt »Teknikum« og så var alt i skønneste orden. ”

Af Tom Kristensen

På landsholdet i 1955.

Verner tog til København og kom på AB's førstedivisionshold som venstre back og debuterede i 1955 på landsholdet mod Norge, en kamp der endte 1-1. Verner var så uheldig at score selvmål og »lå sønderknust i græsset efter katastrofen« i følge Gunnar Nu. Samtidig eller lige efter gik det helt galt på Digmansvej, hvor Verners far – i følge kilde John Laden Jensen – smed familiens radio ud af vinduet fra første sal i ren frustration over sønnens selvmål.

Verner blev fast mand på landsholdet og opnåede 26 A-landskampe. Et alvorligt trafikuheld i 1958 (kraniebrud) satte en stopper for flere A-landskampe, men

typisk for ham, fightede han sig tilbage og i 1959-60 var han på B-landsholdet tre gange.

Verner stoppede på AB's førstehold i 1963 i en alder af 32 år og med i alt 157 kampe.

»Lukket hold« og »master-tjønser«.

Efter en lille afstikker til Avedøre kom Verner med Knud Lundberg og Flemming Niensens mellemkomst tilbage til AB for at spille på et »lukket hold«. Det ophørte i 1979 og Verner var da 48 år.

Han spiller dog stadig fodbold. En torsdag i maj 2010 havde »Veteranen« via Niels Torp fået aftalt en snak med Verner.

To gange om ugen mødes nemlig en snes spillere til fodbold – i AB kaldes det »tjønser« – og med 79 år på bagen har Verner retten til at kalde sig »master-tjønser«.

Taktikmøde.

Niels Torp – tidligere cricketspiller i Aalborg Chang – diskuterer taktikken i forsvaret med Verner Nielsen.

Til venstre for de to tidligere aalborgensereses Poul Kjoller.

Foto: B2066, Aalborg Idrætsarkiv

Snakken går livligt i omklædningsrummet inden træningen og små drillerier flyver gennem luften. Tøjet på og et enkelt knæbind som afstivning på Verners knæ gør ham klar til en omgang glad fodbold.

Efter kampen er der tid til bad, øl/ vand og diverse drillerier. Anekdoterne flyver gennem luften. Tilbage til artiklens overskrift for det er her i omklædningsrummet, Verner må høre på Niels Torps fortælling om, hvordan Verner har været rundt på Sjælland for at opkøbe lagre af brylcreem ved diverse købmænd. Eller historien om manglende betaling/ indberetning af moms. Ja, det hænger ved, at Verner Nielsen er jyde – men han kan også gi' tilbage.

På spørgsmålet om, hvor længe han vil spille bold, svarer han: »Så længe helbredet tillader det og jeg selv får glæde af at spille med alle de »skøre« med- og modspillere.

Til slut inden vi forlader Verner, beder han mig ta' en hilsen med til Aalborg.

Brylcreem, knæbind og gamle minder.

Til ære for fotografen får håret en ekstra omgang med det uundværlige brylcreem. ►

Verner klar til en omgang »tjøn«. ►

Poul fortæller gerne, at han tilsammen med Verner har spillet 26 A-landskampe. ►

Foto: B2065, B2067 og B2069, Aalborg Idrætsarkiv

Henry From i sin bog »From klarer«

I AGF's næste turneringskamp i København besejrede vi AB med 3-2. Der stod ikke noget særligt på spil, men kampen endte alligevel med skæg og ballade. Tre københavnere fik advarsler, og det gjaldt blandt andet den stærke smed Verner Nielsen. Han er udenfor banen det elskeligste menneske, man kan tænke sig, men på grønsværen sker det, at naturen går over optugtelsen, uden at det dog betyder noget særligt. Verner Nielsen og jeg fulgtes med dommeren ud af banen, da Verner pludselig pegede på hans embleme og sagde: – Man skulle tro, du havde Aarhus byvåben på den anden side, men det er vel håbløst at diskutere sådan noget med dig...

Det var forståeligt nok, at jeg skyndte mig væk for at undgå en advarsel for at le af Verners bemærkning.

FRG
AFF
FRG
FIF

◻ Fra tysk mester til dansk mester

Af Preben Kristensen

personlig ven med Frank gennem hele livet

*Frank Christensen 15. marts 1931, Aalborg
– 19. december 2003, Weissenhorn.*

Mit første møde med Frank fandt sted på Valby Langgade S-togsstation engang i december måned 1957. Frank var kommet til København fra Aalborg, fordi han skulle sondere terrænet, inden han den 1. januar skulle skifte tjenestested inden for toldvæsenet fra Aalborg til København.

Han var på stationen, fordi han søgte Frederiksberg stadion, idet han gerne ville forsætte med at dyrke atletik, som han gjorde det i AFF.

Han havde både hørt og set om Frederiksberg Idræts-Forening. Han havde set mig vinde ungsenior-DM på Aalborg Stadion i 800 m og 400 m hæk i 1957. Og da han selv var 400/800 m-løber, var han interesseret i at fortsætte med at løbe i FIF.

Allerede kort inde i det nye år (1958) dukkede han op til træningen. Han deltog straks ivrigt i træningen, og i begyndelsen af sæsonen markerede han god form. Midt på sommeren var han med til at arrangere

en tur for FIF's atletikfolk til Bayern. Det blev en dejlig tur til Donauwörth, hvor vi mødte hans søde kæreste Beate. Det blev indledningen til et livslangt venskab for mig og senere også min kone Vivi. Siden besøgte vi så godt som årligt Frank og Beate, hvor de end måtte bo.

Under besøget i Bayern deltog vi den 12. juli i et internationalt stævne på Rose-nau stadion i Augsburg, hvor Frank i meget stærk varme vandt 800 m B-heat i ny personlig rekord 1.57,4.

Kort tid efter hjemkomsten fra Tyskland var Frank med på det 4x400 m hold, der deltog ved danske mesterskaber. Holdet der bestod af Tom Pedersen, Frank, Preben Kristensen og Alex Frandsen vandt DM i ny dansk rekord 3.20.6. En tid der nu mere end 50 år efter stadig er klubrekord i FIF.

De to begivenheder blev højdepunkterne i Franks atletikkarriere. Han havde et letbenet og rapfodet løb, som gav ham tiderne 52,4 på 400 m (1958), 1.57,4 på 800 m (1958) og 4.10,0 i 1500 m (1959). Han var derudover en god støtte i holdkampene. Frankieboy var også meget aktiv i det sociale liv i klubben.

Efter endnu en sæson i 1959 sluttede Frank med eliteatletik. Han tog orlov fra toldvæsenet og tog på langfart med ØK

til Østen. Derefter fulgte bryllup med Beate og de to første børn (Susette og Peter) blev født.

Frank var ikke tilfreds med arbejdet som tolder, så han tog nysproglig studentereksamen om aftenen og derefter orlov i to år, mens han læste og bestod bifagseksamen i idræt ved Københavns universitet, alt mens han arbejdede om aftenen og i week-end'erne som slotsbetjent.

Efter eksamen fik han et årsvikariat ved Randers Statsskole, mens han påbegyndte tyskstudiet ved Århus Universitet.

Men Frank havde stadig udlængsel. Han (og familien med Tony i vente) tog afsted for at prøve lykken i Canada. Efter et par job på High schools endte Frank som idrætsleder af YMCA-hallen i Kingston.

Dér blev han kun få år, fordi der blev mulighed for en stilling som Sportslehrer i Bayern. I 20 år var han ansat ved Nikolaus Kopernikus-gymnasiet i Weissenhorn. Her ydede han til pensionering i 1994

JM i 4x400 m løb og standerhejsning.

- ◀ *AFF's hold i 4x400 m løb ved JM i atletik i Haderslev i 1956. Fra venstre: Kaj Hansen, Frank Christensen, Benny Stender og Carl Jensen.*
- ▲ *AFF's standerhejsning i Skovdalen i 1952. Hornblæseren til venstre: Frank Christensen.*

Foto: B1698 og B1114, Aalborg Idrætsarkiv

en påskønnelsesværdi indsats på det gymnasium, hvor også hans egne børn blev uddannet.

Savnes stadig.

Efter Franks 70-års fødselsdag blev han syg og døde kort før jul i 2003. 72 år gammel.

Vi savner ham stadig. Hans mange gode og meget detaljerede historier (Frank havde en utrolig god hukommelse) om livet i Aalborg fik altid smilet og latteren frem og vi mødtes hvert år enten i Bayern, eller når han med familien tog nordpå til sit elskede familiesommerhus i Blokhus.

Utallige gange er Mr. blevet hæftet på Leo Møllers person. Mr. associerer at nogen identificerer sig med noget, stiller sig i spidsen for noget, tager ansvar for noget. Det var netop, hvad Leo gjorde, når han gik ind for en sag. Det skinner tydeligt igennem i Leo Møllers virke for idrætten, at han er stærkt inspireret af Eugen Schmidt – stifteren af SIFA og ophavsmand til adskillige landsforbund indenfor dansk idræt.

LEO W. MØLLER

MR. IDRÆT . MR. SIFA . MR. AALB

For Leo var idræt ikke blot en enkeltstående disciplin i skolen eller i foreningen. Den skulle integreres som en naturlig og vigtig del af dagligdagen for hele samfundet.

Iværksætter.

Efter en kortere periode som menigt medlem af SIFA's bestyrelse valgtes han til formandsposten i 1982. Det viste sig hurtigt, at Leo Møller var en rigtig iværksætter. Han besad netop de kvaliteter, som kendetegner succesrige iværksættere: Iderigdom, kreativitet, virkeliggørelse, vedholdenhed, og evner for salg. Endvidere besad han en usædvanlig evne til at motivere og begejstre sine omgivelser. Han brugte disse evner, man fristes til at sige, med hensynsløshed - men altid i idrættens tjeneste.

Under Leo Møllers formandsperiode udviklede SIFA sig til en meget indflydelsesrig faktor i byens skole- og kulturliv, men allerede i 1973 demonstrerede han sine organisatoriske evner som formand for TRIM komiteen. Den organisation, som i dag bl.a. afholder det årlige Limfjordsløb.

Det var i øvrigt i samme periode han »opfandt« de meget populære Ung-

domslege i tæt samarbejde med Aalborgs venskabsbysekretariat.

Han lagde også kimen til Aalborg Idrætsarkiv, hvor klubberne i kommunen kan få opbevaret deres rariteter for eftertiden.

Aalborg Idrætsarkiv har udgivet publikationer om: Harald Jensen, Eugen Schmidt og Rikke og Peter Lind.

På den tid var der relativt stor arbejdsløshed i landet – og selvfølgelig også i Aalborg. Derfor opstod ønsket om at tilbyde de ledige mulighed for idrætsudfoldelse i dagtimerne i haller og på idrætsanlæg. Samvær, idræt og motion (SIM) var en realitet, og det blev SIFA, som forestod tilrettelæggelse og drift.

Leo var altid velorienteret om, hvad der rørte sig. Der blev spillet TV-bingo fra Rønne på Bornholm. Hvad gør man så, man tager flyveren til Bornholm og lærer dem kunsten efter.

Allerede fra 1985 gik SIFA i luften med TV-bingo, som nogle af de første i

landet. Indenfor forbavsende kort tid blev der overalt i landet etableret TV-bingo, men i dag er SIFA eneste udbyder på markedet. Ideen var god, der er i årenes løb uddelt adskillige millioner til SIFA's foreninger.

Det var også Leo, der i kraft af sin enorme berøringsflade fik sørget for, at WMG, World Masters Games, kom til kommunen. Økonomisk og sportsligt var det ikke den store succes, men socialt set fik deltagerne en oplevelse for livet.

Idrættens udvikling stillede stadig større krav om veluddannede instruktører. Da der netop var etableret en Sportshøjskole i Aalborg så Leo straks muligheden for, i samarbejde med Sportshøjskolen, at oprette en trænerskole, som skulle udvikle diplomtrænere til forskellige idrætsgrene. Trænerskolen er i dag en integreret del af Aalborg Sportshøjskole.

Under sin formandsperiode udvirkede Leo, at der blev bygget en hal 2 i tilknytning til Aalborg Stadion, samt senere en

gymnastikhal. Det er værd at erindre, at der forelå en kontrakt mellem SIFA og Aalborg kommune om, at SIFA stod for driften af Aalborg Stadion med haller og restaurant, samt Skøjtehallen med restaurant. Det krævede en betydelig arbejdsindsats for SIFA og ikke mindst for Leo Møller, som tog meget aktivt del i markedsføringen.

I kraft af tætte personlige relationer til TeamDanmarks og DIF's ledelser lykkedes det Leo at få TeamDanmark centre til Aalborg.

I øvrigt var SIFA involveret i byens 650 års jubilæum, i Aalborg-dagene og utallige andre arrangementer i kommunen.

Frivillig leder par excellence.

Man må spørge sig selv, hvordan Leo kunne overkomme alle disse gøremål, men svaret er, at han viede sit liv til opgaven, at være formand for SIFA, og han var meget flittig. Han var på kontoret hver dag og havde en finger med i alt, hvad der foregik. Han elskede kontakten med mennesker og var altid parat til at lytte og finde løsninger, og han engagerede sig altid 100% i de problemer, foreningerne kom med.

Der var altid liv omkring ham, for hans berøringsflade var enorm – og han brugte den om nødvendigt. Hvis det gavne sagen, aflagde han ministeren et besøg i København, men besøgte også gerne den lille forening, der havde jubilæum, standerhejsning eller indvielse af klubhus.

Uden at forklejne nogen vil jeg hævde, at ingen har haft større betydning for idrættens fremme i Aalborg kommune end Leo. Han kunne noget, ingen andre kunne. Han var den frivillige leder par excellence.

Leo Møller døde den 15. marts 2010.

Inga Højmark

Nibe Roklub

nytænkning gav vækst og miljøbevidsthed

Af Jacob Søndergaard

tidligere formand og medlem siden 1971

Mange af denne artikels læsere har med garanti passeret Nibe Roklub, som ligger en smule ensomt, sydvest for havnen i Nibe, men samtidig særdeles naturskønt, mellem landevejen og Limfjorden.

Klubben hører til blandt de ældste idrætsforeninger i Nibe by, og med en »fødselsattest« fra 1939 er den også blandt den ældre del af idrætsforeningerne i Aalborg Kommune.

Som i mange andre idrætsforeninger i Aalborg Kommune, har der gennem alle årene hersket traditioner og aktiviteter

i Nibe Roklub. De allerførste år havde klubben imidlertid sit hjemsted på havnen i Nibe, i et gammelt kulskur, hvor man om sommeren kunne opbevare bådene, men om vinteren måtte de opmagasineres i købmandsgårdens lokaler (på 1. sal – se foto næste side), idet kulskuret selvsagt om efteråret blev fyldt med kul til vinterens opvarmning. Stiftelsesåret 1939 indikerer endvidere, at der i perioder af 2. Verdenskrig var udstedt roforbud i de danske farvande; dette i sig selv var ikke de bedste startbetingelser for en ny roklub.

Efter afslutningen af 2. verdenskrig fik Nibe Roklub imidlertid en smule fordel af krigen – eller rettere, af dennes afslutning, da man erhvervede et tidligere

Nibe Roklub med »fødselsattest« fra 1939.

Nibe Roklub har gennem sine godt 70 års eksistens slidt tre klubhuse op, og råder nu over tip-top moderne klubhusfaciliteter med omklædning / bad / toilet, køkken og opholdsstue, kombineret med ca. 60 kvm motionsrum, stort værksted og ca. 300 kvm bådahal, med plads til ca. 40 kajaker, 7 inriggere og 6 outriggere.

Foto: Nibe Roklub

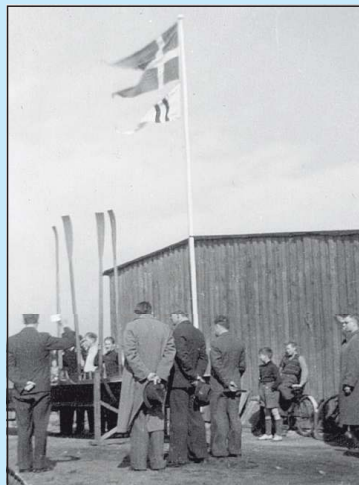
ammunitionsdepot fra Nørholm, og dette skulle blive klubbens hjemsted gennem næsten 60 år. Det tidligere ammunitionsdepot blev flyttet til »Kolds Minde« sydvest for havnen i Nibe og blev omdannet til klubhus.

Således havde roerne i Nibe hjemme her, indtil der omkring 1980 blev behov for en udvidelse. Hele det gamle klubhus på ca. 100 kvm – incl. bådehal til ca. 5 inriggerbåde – blev omdannet til egentligt klubhus med omklædning, køkken og opholdsstue, og en helt ny bådehal på ca. 160 kvm blev opført. Året var 1983; nu var der TO bygninger, og rammerne var optimale for de mellem 50 og 80 medlemmer.

»Mellem år og dag« blev det som i mange andre roklubber diskuteret, om kajakroning skulle være et tilbud. Mange medlemmer mente *nej*, og diskussionerne kørte videre. I Nibe foregik denne diskussion ligeledes, og den blev lang-

varig. Omkring år 2000 blussede den op igen – velsagtens fordi der var et reelt behov for at tilbyde kajakroning, og fordi man måske ikke altid var lige god til at markedsføre inriggerroning. »Inriggerroning er ikke særligt sexet«, lød argumenterne for at indføre kajakroning, mens konservatismen i sig selv bød, at de samme kajakroere ikke skulle ind i en rigtig RO-klub.

I Nibe Roklub valgte fremsynede medlemmer og skiftende bestyrelser i dé år at indføre kajakroning i Nibe Roklub. Året var 2003, og der var med denne beslutning pludselig et nyt klientel af »roere«. Samtidig skal denne artikels forfatter anerkende, at der i en mindre by som Nibe, nok ikke er brug for to mindre klubber, der således kan skiftes til at gå »godt eller mindre godt« – og derfor er beslutningen om at indføre kajakroning en gevinst i sig selv. da det styrker fundamentet under en klub som vor.

2. Verdenskrig gjorde ikke starten nem for Nibe Roklub.

Trange kår i et gammelt kulkur og perioder med roforbud under 2. Verdenskrig gjorde ikke starten nem for Nibe Roklub. Om vinteren måtte »klubhuset« rømmes, og bådene blev placeret i ledige lokaler på 1. sal – med Nørholm bussen som hjælpende afsts.

Foto: Nibe Roklub

Samtidig giver beslutningen et element af »gynger og karruseller«. Der vil ud fra denne teori formentlig altid vil være én af roformerne: »forlænsroning« eller »baglænsroning«, der vil være den mest sexede! Således bestyret med kajak-, inrigger- og outrigger roere, var grundlaget lagt til en yderligere udvikling af Nibe Roklubs virkeområde. Og medicinen med at indføre kajakroning virkede: Klubbens medlemstal voksede fra

de knap hundrede, til nu flere end 150! Der er hen over perioden siden 2003, samtidig indført egentlige *ro- og kajak-skoler* hvert år, som gør de nye roere langt mere parate til hurtigt at indgå i klublivet. Initiativet med ro- og kajak-skoler gør, at medlemmerne vitterligt forbliver i klubben og medvirker til at øge sammenholdet, gamle og nye medlemmer imellem. Nye medlemmer i stort tal gjorde, at de efterhånden snævre klubhusrammer, hen over 2005 og 2006 atter en gang blev udvidet. Nu med en ekstra bådahal. Og sør'ne, om de selvsamme medlemmer igen i 2009 foreslog, at man skulle rive det renoverede »ammunitionsdepot« ned og erstatte det af et helt nyt klubhus. Således tænkt, så gjort, og Grundlovsdag 2010 stod der, efter præcis ét års byggearbejde, et helt nyt og miljøvenligt indrettet klubhus.

Det nye klubhus er først og fremmest hævet ca. en halv meter i terrænet, for

Klubhus indviet Grundlovsdag 2010.

- ▲▲ *FUT & HØGH – en slags hovedentreprise!*
- ▲ *Efter præcis ét års nedrivnings- og byggearbejde, blev Nibe Roklubs miljø- og energivenlige klubhus indviet Grundlovsdag 2010 af Hans Thorup fra Aalborg Kommunes Folkeoplysningsudvalg. Til venstre klubbens formand Flemming Jonasson.*

Foto: Nibe Roklub

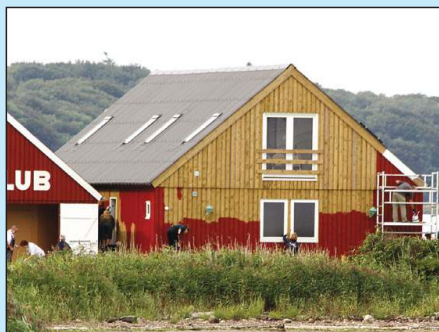
at modstå evt. truende oversvømmelser fra Limfjorden. Endvidere er klubhuset forsynet med energivenlig teknik til opvarmning og ventilation: Der er etableret jordvarmeanlæg, som i samdrift med et solfangersystem kan minimere udgifterne til opvarmning, og dermed også kan minimere den udgift, Aalborg Kommune vil få til refusion af varmeudgifter m.m. Denne model har i øvrigt medvirket til, at Aalborg Kommunes Folkeoplysningsudvalg har taget tendenserne til sig, og dels har ydet et yderligere tilskud til den miljø- og omkostningsmæssigt venlige model, og dels har indskrevet disse tanker i forudsætningerne for kommunalt tilskud til kommende klubhusbyggerier i kommunen.

Stigende aktivitet.

At initiativerne med at optage nye aktivitetsformer i én af områdets mindre klubber har båret frugt – har vist sig med

såvel udbygning af de fysiske rammer, som ved et stigende antal aktiviteter for såvel klubbens egne medlemmer, som for roere fra andre klubber.

Nibe Roklub er i den forløbne sæson blevet hjemmøgt af et større antal gæsteroere fra andre klubber, og senest i september i år var klubben vært for den årlige »Løvfaldstur«, hvor 70 roere deltog ved aktiviteter, og i øvrigt »levede« i og omkring klubben i en hel weekend.

Nibe Roklub har fået gode rammer til den daglige aktivitet.

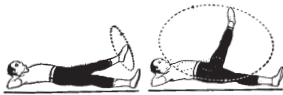
▲▲ Arbejdshold på malerarbejde, 2010.

▲ Med gode klubfaciliteter og et stærkt medlems-bagland, har Nibe Roklub fået gode rammer til den øgede daglige aktivitet – men også til at være til rådighed for større arrangementer; som da de nordjyske klubber i september 2010 roede Løvfaldstur med 70 deltagere.

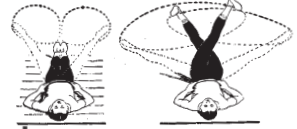
Foto: Nibe Roklub

Møller Klubben

i Aalborg

Af Eigil Christensen

Under mit arbejde på idrætsarkivet med at overføre arkivalier fra vort gamle registrerings-system til det nye registreringssystem, et arbejde der har stået på i flere år og sikkert først vil være afsluttet ved udgangen af 2011, kom jeg til en kuvert, hvori der lå et sæt love til Muller Klubben i Aalborg.

Selvom dateringen var 1923, så havde jeg dog aldrig hørt om nogen Muller Klub. Ingen andre på idrætsarkivet havde hørt om denne klub; men et lyst hoved – dem er der nogle stykker af på arkivet – foreslog at google navnet. Og ganske rigtigt, der kom masser af oplysninger om Muller.

Nogle uger senere sad jeg med en kasse med diverse gymnastikbøger. Iblant dem var en lille bog med titlen »Mit System«. Den var skrevet af J. P. Muller. Da jeg bladede lidt i bogen, kunne jeg se, at det var 10. oplag af bogen udgivet i 1925. En bog, der er udgivet i 10 oplag, må vel indeholde nogle kvaliteter, så jeg begyndte at læse bogen, for at se hvad den indeholdt.

Undertitlen til bogen er: 15 minutters dagligt arbejde for sundhedens skyld!

Bog.

Omslaget på J. P. Mullers

»Mit System. - 15 Minutters dagligt Arbejde for Sundhedens Skyld.

Titlen »Mit System« er bestemt ikke fejlagtig. Det er virkelig en bog, der præsenterer et helt system til at holde kroppen indvendig og udvendig i form. »Mit System« er vandbad, luftbad og ånde-øvelser uadskilleligt forbundne. Vandbadet, fordi det er lagt midt i øvelserne, og luftbadet fordi hudgnidningsøvelserne udføres med nøgen krop. Det var for nogle mennesker meget kontroversielt, da Victoriatiden ikke var forbi i 1904 og det nøgne legeme ikke var noget, man talte eller skrev om.

Bogen beskæftiger sig stort set med alt, hvad der har med sundhed at gøre og til alle typer

af mennesker. Der er afsnit til små børn, større børn, gamle folk, videnskabsmænd og kunstnere, kontorfolk, sportsmænd, memento for kvinder, cyklister, landbefolkningen, rejsende og fede og tynde mennesker. Der er afsnit om en passende diæt, fornødt underbeklædning, moderat stuetemperatur, tand-, mund-, hals- og hårpleje, fodpleje, otte timers søvn og mådehold i tobaksrygningen. Hvorfor jeg, som er ivrig cyklist, skal udføre

»Mit System« skriver Muller bl.a.: Et menneske, der ikke har anden motion end cykling, kan ikke undgå at blive defekt adskillige steder i legemets andre muskler og hjemfalder da let til forskellige sygdomme.

Starten af afsnittet for kvinder begynder således: Dersom blot halvdelen af den tid, der nu medgår til frisering eller til krøning og anden ødelæggelse af håret, blev anvendt på fornuftig legemsrøgt, så ville der være færre ulykkelige ægteskaber, færre mislykkede børn. Jammerdalen ville blive til et Paradis. Og lidt senere skriver han: Den nuværende generation af voksne kvinder er der vistnok ikke meget at stille op med..... Men om 20 år vil man stemple det, at en kvinde har gået med korset, som dumhed, malproperhed og dovenskab..... manden må gøre hende opmærksom på, hvor lavt et kulturtrin hun står på med hensyn til sundheds- og skønhedspleje og rent ud sagt renlighed under den ydre tøjpynt. Det var klar tale fra Mullers side, og mange kendte gav ham ret i hans metode. Der var så mange læger, der anbefalede hans system, at udtalelserne fra disse læger blev udgivet i et særskilt hæfte.

Ivrig sportsudøver.

J. P. Muller (1866-1939) var dansker, født i Nykøbing Falster. Sundhed og idræt havde haft hans interesse fra den tidlige ungdom. Han var en ivrig sportsudøver

og deltog i mange sportsgrene som f. eks. roning, svømning, boksning og brydning.

Han har vundet konkurrencer i så forskellige sportsgrene som: Kapgang, spydkast, hammerkast, 37,5 km løb (5 danske mil), 15 km løb, 1 engelsk mil, 10 kamp og diskoskast.

J. P. Muller.

Mange læger anbefalede hans system. Udtalelser fra disse læger blev udgivet i et særskilt hæfte.

I 1901 begyndte han at arbejde på Vejle Tuberkulose Sanatorium som inspektør. Her fik han mulighed for at prøve sit system på andre, og i 1904 udkom 1. oplag af bogen »Mit System«.

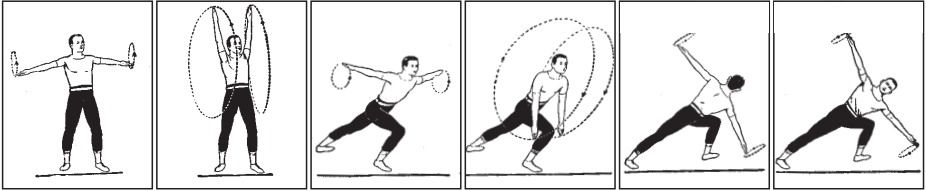
Det blev en kæmpe succes. Bogen blev gennem tiden solgt i ca. 2 millioner eksemplarer og oversat til 26 sprog. Som dansker er det faktisk kun H. C. Andersen, der kan overgå dette. Når man ser, hvem der i den udgave af bogen, som idrætsarkivet er i besiddelse af, anbefaler bogen og »Mit System«, forstår man, at Muller blev verdensberømt.

I avisen København kunne man kort efter læse, at det nok kun var et spørgsmål om tid, før det var nemmere at spørge, hvem der ikke brugte »Mit System«, end hvem der gjorde.

Så verdensberømt dengang og så kun to generationer senere næsten helt glemt. Hvad gik galt?

Måske ikke noget andet end udviklingen gjorde, at de løfter som Muller lovede sin tilhængere, som i Danmark hed Mullerister, ikke holdt. Han lovede faktisk, at alle, der strengt fulgte hans system, ville blive 140 år!

Øvelse nummer 5 i bogen »Mit System«

Men det er der jo ikke så mange, der bliver.

Da hans kone blev alvorlig syg og døde i 1930 som 65 årig, var det et stort nederlag. Men en kræft i rygsøjlen ved vi i dag, at den kan intet gymnastiksystem forhindre.

Det tog imidlertid meget hårdt på Muller, og han blev spiritist. Altså begyndte han at interessere sig for åndernes verden. Han udviklede mærkelige teorier om engle og djævle. Imellem hans okkulte teorier var der en om, at der var et Paradis over Nordsøen.

En anden af hans spirituelle »fund« var opdagelsen af Kristusilden tæt ved Moesgaard ved Århus i 1936. Den blev

lanceret som det nye Lourdes – altså en helbredende kilde, og folk kom langvejs fra for at drikke vandet fra den hellige kilde. Faktisk var det så stor en succes, at Århus Byråd mente, at kilden kunne blive en stor turistattraktion.

Da Muller døde i 1938, blev alle planer om kilden lagt væk. Spiritismen havde fået mange til at sætte spørgsmål ved Mullers ideer. Måske var det den egentlige årsag til hans hurtige glemsel.

En der ikke havde glemt ham, var kaptajn – fat stavene – Jespersen. Han mente selv, at Mullers ideer var grundlaget for hans gymnastikmetode herunder stavgymnastikken. Men det er en anden historie.

Hvem er det...

Vi har denne gang valgt et billede fra AIK Vejgaards håndboldafdeling. Billedet er fra 1950'erne og bagest fra venstre ses: Inge Jensen, Frode ????? og Leif Sørensen.

Fra venstre liggende ses: Tove Larsen, Karen Magnussen, ?????, Lis Akselsen og Betty Christensen.

Har du kendskab til Frodes efternavn og/eller navnet på den i midten liggende spiller, hører idrætsarkivet gerne fra dig. Du kan træffe os hver onsdag kl. 13.00-16.00. Adressen er Vestre Fjordvej 23.

Foto: B716, Aalborg Idrætsarkiv

Fremtiden hviler på fortiden

Udgivet af Aalborg Idrætsarkiv

Sifa

Nummer 8 . December 2010

Veteranen

Inde i bladet

**Sports- og forretningsmand med succes.
Se siderne 4-8.**

**Verner Nielsen spiller stadig »tjøs« i AB.
Se siderne 10-13.**

**Frank Christensen som hornblæser i AFF.
Se siderne 14-15.**

**Mr. Idræt . Mr. Sifa.
Mr. Aalborg . Mr. ...
Se siderne 16-17.**

**Start med trange kår
for Nibe Roklub.
Se siderne 18-21.**

**1920'erne: Muller
Klubben i Aalborg.
Se siderne 22-24.**